

Tüpraş
Etik Davranış Kuralları ve
Uygulama Prensipleri Rehberi

Tüm ilişkilerimizde adilane, karşılıklı yarar sağlamak amacıyla, iyi niyet ve anlayışla davranmak, yasalara ve ahlak kurallarına daima uymak ilkimizdir.

Vehbi Koç

Genel Müdür Mesajı

Değerli Çalışma Arkadaşlarım,

Şirketimiz, kuruluşundan bu yana etik değerlere, şeffaf, adil iş yapış şekline ve yasalara uyumuyla; sosyal sorumluluk projelerine ve evrensel insan haklarına verdiği önemle öncü rol üstlenmiş; kurumsal itibar konusunda işbirliği içinde bulunduğu kuruluşlara saygın bir örnek olmuştur.

Bu kapsamda Topluluğumuzun kurucusu Vehbi Koç önderliğinde oluşturulan düşünce hepimiz için yol gösterici niteliktedir: "Tüm ilişkilerimizde adilane, karşılıklı yarar sağlamak amacıyla, iyi niyet ve anlayışla davranmak, yasalara ve ahlak kurallarına daima uymak ilkemizdir".

Etik çalışma kuralları, şirketimizin temel davranış ilkelerini kapsamaktadır. İş prosedürleri, standartlar, kanun ve düzenlemelerin her türlü tutum ve davranışımızla ilgili yön gösterici olamayabileceğinden hareketle, Topluluk ve şirket değerlerimiz üzerine yapılandırılmış "Tüpraş Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri" yazılı hale getirilmiştir. Yasal, toplumsal ve ekonomik koşullarda meydana gelen değişimleri izleme ve uygulamanın yanı sıra çalışanlarımız görevlerini yerine getirirken, iş etiği ilkelerine de uymak zorundadır. Etik değerlerimizin tüm çalışanlarımıza yaygınlaştırılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasının teminat altına alınması amacıyla bu uygulama başlatılmaktadır.

Etik kuralların tüm seviyelerde benimsenmesi ve çalışanlarımızın bu kurallara uygun davranmasını sağlamak üzere hazırlanan doküman sizlere rehberlik edecektir.

Sevgi ve saygılarımla,
İbrahim Yelmenoğlu

İçindekiler

1. Giriş	06
2. Tüpraş Çalışan İlişkileri	07
3. Tüpraş Harici İlişkileri	08
3.1. Paydaşlarla İletişim	08
3.2. Hissedar İlişkileri	08
3.3. Devlet İlişkileri	09
3.4. Sosyal Sorumluluk	09
3.5. Müşteri İlişkileri	09
3.6. Tedarikçi, Bayi, Yetkili Satıcı ve Servis İlişkileri	10
3.7. Rakip ve Rekabet İlişkileri	10
3.8. Küresel Sorumluluk	10
3.8.1. Çevrenin Korunması	10
3.8.2. Küresel İlkeler Sözleşmesi	10
4. Çalışanların Uyması Gereken Etik Davranış Kuralları	11
4.1. Varlık ve Bilgi Yönetimi	12
4.1.1. Fikri Mülkiyet Hakları	12
4.1.2. Bilgi Yönetimi	12
4.1.3. Güvenlik ve Kriz Yönetimi	12
4.1.4. Gizlilik	12
4.2. Çıkar Çatışmasından Kaçınmak	13
4.2.1. Kendi veya Yakınları Lehine İşlem Yapmamak	13
4.2.2. Davetlere Katılım ve Temsil	13
4.2.3. İşten Ayrılanların Tüpraş ve Koç Topluluğu Şirketleri ile İş Yapması	14
4.2.4. İçerden Bilgi Ticareti (Insider Trading)	14
4.2.5. Şirket Dışı Çalışma Yasağı	14
4.3. Yolsuzlukla Mücadele	15
4.3.1. Hediye Teklif Etmek ve Almak	15
4.3.2. Devlet Memurlarına Hediye Vermek	16
5. İşçi Sağlığı ve Güvenliği	15
6. Siyasi Faaliyet Yasağı	16
7. Etik Davranış Kuralları Uygulama Prensipleri	17
7.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü	17
7.2. Tüpraş Etik Davranış Kurulu	17
7.3. Tüpraş Etik Davranış Kurulu Çalışma İşleyişi	17
7.4. Disiplin Uygulaması	18
8. Tüpraş Etik Davranış Kuralları Tebliği	18

1. Giriş

Koç Topluluğu'nun Enerji Grubu Şirketi olan Tüpraş, müşterilerinin memnuniyetini, kıt doğal kaynakların etkin kullanılarak evrensel kalite ve standartlarda ürün, hizmetler sunmayı ve ekonomik sosyal gelişime katkıda bulunmayı amaçlar. Bu suretle ulusal ve küresel çapta, müşterileri, hissedarları, çalışanları, tedarikçileri, kısaca tüm paydaşları için güvenilirlik, devamlılık ve saygınlık simgesi olmayı hedefler.

Koç Topluluğu'nun kurucusu Vehbi Koç'un;

- Müşterilerimiz velinimetimizdir,
- Daima en iyi olmak, vazgeçilmez hedefimizdir,
- En önemli sermayemiz, insan kaynağımızdır,
- Amacımız, sürdürülebilir gelişme için sürekli kaynak yaratmaktır,
- Gücümüzü aldığımız ülke ekonomisine güç katmayı hedef alırız,
- Üstün iş ahlakı ve dürüst çalışma ilkelerine uymak düsturumuzdur,

ilkelerini esas alan Tüpraş, Etik Davranış Kuralları ile çalışanlarına ve kendisi adına temsilen hareket edenlere görevlerini yerine getirirken verecekleri karar ve gösterecekleri davranışlarında yol gösterici olunması amaçlanmıştır. Yolsuzlukla Mücadele Politikası ve Dış Ticaret Kontrol Politikası gibi daha amaca yönelik politikalarla da desteklenmektedir.

Tüm Tüpraş çalışanlarından, Şirket kültür bütünlüğünü sağlayacak tavır ve davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Buna ek olarak, tüm çalışanlardan beklenen, Koç ve Tüpraş isimlerinin saygınlığını ve kurumsal yapılarının güvenilirliğini korumak ve geliştirmektir.

Geçici çalışanlar da dahil olmak üzere Tüpraş bünyesinde istihdam edilen tüm çalışanlar, Tüpraş Etik Davranış Kuralları'na uymakla yükümlüdürler. Tüm paydaşlardan, iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm diğer politika, prensip ve uygulamalara uymaları beklenir.

Etik Davranış Kuralları'nın tüm çalışanlara bildirilmesi, çalışanların bu kurallara gerekli önemi vermelerinin sağlanması ve Etik Davranış Kuralları'na uyulması konusunda gerekli çaba ve liderliğin gösterilmesi Tüpraş'ta görev yapan orta ve üst düzey yöneticilerin asli görev ve sorumlulukları arasındadır. Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri dokümanının son versiyonunun çalışan tarafından okunduğunu, anlaşıldığını ve uygulama taahhüdünü belgelendirme sorumluluğu çalışanın bir üst amirine aittir.

2. Tüpraş Çalışan İlişkileri

Tüpraş, sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak katma değeri yaratan en başarılı ve yetkin profesyonellerden oluşan, en çok tercih edilen ve herkesin parçası olmaktan gurur duyduğu ideal kurum olmayı hedeflemektedir.

Tüpraş, çalışanlarına değer verir ve çalışan haklarına saygılı davranır. "En önemli sermayemiz insan kaynağımızdır" politikası, Koç Topluluğu'nun benimsediği temel ilkelerden biridir. Bu doğrultuda Şirket hedefimiz de; "Petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olmaktır" şeklinde belirlenmiştir.

Bu çerçevede;

- İşe alma ve istihdamda tek ölçü olarak işe uygunluk vasfını aramak, ayrımcılık yapmadan fırsat eşitliği sağlamak,
- Topluluğumuzu, Şirketimizi ileriye götürecek en nitelikli gençleri ve deneyimli profesyonelleri Şirketimize kazandırmak,
- Çalışanların yeteneklerinden, gücünden ve yaratıcılığundan azami fayda sağlamak,
- Çalışanların eğitilmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesi için imkan ve fırsat eşitliği sağlamak,
- Adil ve rekabetçi ücret politikaları, etkin ve objektif performans değerlendirme sistem ve uygulamaları ile başarıyı ödüllendirmek,
- Yükselme ve ödüllendirmede fırsat eşitliği sağlayarak çalışanların şirkete olan bağlılığını arttırmak,
- Çalışma barışının sürekliliğini sağlamak,

- Çalışanlara temiz, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlamak,
- İşbirliği ve dayanışmanın en önemli unsur olduğu şeffaf ve karşılıklı saygıyı teşvik eden çalışma ortamını yaratmak ve kalıcı kılmak,
- İşyerinde tacize hiçbir şekilde müsaade etmemek,
- Çalışanların görüş ve önerilerini değerlendirmek, yanıtlamak ve motivasyon artırıcı tedbirler almak,
- Çalışanlar ile ilgili özel bilgileri, hukuki zorunluluk haricinde, çalışanın izni ve bilgisi olmadan üçüncü şahıslarla paylaşmamak,
- İnsan haklarına saygılı olmak,

çalışanlarla ilişkiler açısından temel prensipleri oluşturur.

3. Tüpraş Harici İlişkileri

Tüpraş'ın paydaşları ile ilişkilerini yönlendiren temel prensipler aşağıda sıralanmıştır:

3.1. Paydaşlarla İletişim

- "Koç" markasını ve "Tüpraş" kurumsal algısını toplum nezdinde temsil etmek ve itibarını arttırmak,
- Paydaşlarla iletişim kanallarını açık tutarak eleştiri ve önerilerinden istifade etmek, olumlu ilişkilerin devamını sağlamak,
- İletişim kanalları ve ilişkilerde kamuoyu ile görüş paylaşımında kişisel görüş bildiriminden kaçınmak.

3.2. Hissedar İlişkileri

- Hissedarlarının yasalarla belirlenmiş hak ve çıkarlarını korumak,
- Hissedarlarının sağladığı kaynakların karşılığı olarak değer yaratılması için azami gayreti göstermek, oluşan karı hissedarlara dağıtmak ya da yatırıma yönlendirmek,
- Hissedarlarına ve kamuya, şirketlerle ilgili olarak, açıklanması gereken hususların tam zamanında ve doğru bir şekilde duyurulmasını sağlamak,
- Tüpraş'ın, Koç Topluluğu'nun güven ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde yönetilmesini sağlamak; sürdürülebilir büyüme ve kârlılığı hedef alarak, şirket kaynaklarını, varlıklarını ve çalışma zamanını verimlilik bilinciyle yönetmek.

3.3. Devlet İlişkileri

- Faaliyet gösterilen ve gösterilebilecek ülkelerdeki ilgili tüm yasa, kural ve düzenlemelere uymak,
- Tüm işletme faaliyetlerini ve muhasebe sistemini yasalara göre tam ve uygun bir biçimde yönetmek, kayıt altına almak ve raporlamak,
- Kamu kurumları ve diğer devlet kuruluşlarıyla ilişkilerde tüm Tüpraş politikalarına uymak.

3.4. Sosyal Sorumluluk

- Ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunacak çalışmalarını desteklemek,
- Toplumu ilgilendiren konulara duyarlılık göstermek ve toplumun olumlu yönde gelişimi için destek vermek,
- Topluluğumuzun kurucusu Vehbi Koç'un, içinde yaşadığımız toplumun geliştirilmesi için çalışanlarına yol gösterici nitelikteki;

"Benim Anayasam şudur; Devletim ve ülkem var oldukça ben de varım. Demokrasi varsa hepimiz varız. Memleketimizin ekonomisini kuvvetlendirmek için elimizden gelen bütün gayreti göstermeliyiz. Ekonomimiz güçlendikçe demokrasi daha iyi yerleşir, dünyadaki itibarımız artar."

ilkesine her durumda sahip çıkmak.

Tüpraş, kuruluşların hizmet ettikleri toplumla birlikte büyüyebileceğine inanmaktadır.

3.5. Müşteri İlişkileri

- Müşteriler için değer yaratmak, talep ve gereksinimlerini en üst düzeyde karşılamak,
- Kaliteli ürün ve hizmetler sağlamak ve istikrarlı politikalar izlemek,
- Müşteriler ile ilişkilerde uzun vadeli bir güven ortamı oluşturmak,
- Satış ve satış sonrası süreçte müşteri memnuniyetini arttırarak birinci tercih olmayı hedeflemek,
- Müşterilere yanıltıcı veya eksik bilgi vermemek.

3.6. Tedarikçi, Bayi, Yetkili Satıcı ve Servis İlişkileri

- Tedarikçiler, bayiler, yetkili satıcılar ve yetkili servisler ile iş ilişkilerinde karşılıklı değer yaratmak,
- Tedarikçiler, bayiler, yetkili satıcılar ve yetkili servisler ile iletişimi, açık, doğrudan ve doğru bir şekilde yürütmek,
- Tedarikçi, bayi, yetkili satıcı ve yetkili servis seçiminde objektif kriterler ile karar vermek,
- Tedarikçi, bayi, yetkili satıcı ve yetkili servis denetimlerinde ve ziyaretlerinde tedarikçi tarafından talep edilen makul gizlilik ve iş güvenliği kurallarına uymak.

3.7. Rakip ve Rekabet İlişkileri

- Mevzuatın izin verdiği sınırlar dışında, rakiplerle ya da diğer kişi ya da kuruluşlarla, doğrudan ya da dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşmalar ve uyumlu davranışları hangi şekilde olursa olsun yapmamak,
- Belirli bir piyasada tek başına ya da diğer teşebbüslerle birlikte hakim durumda olduğu durumlarda, bu hakim durumunu kötüye kullanmamak,
- Rakipler ile piyasa ve/veya rekabet koşullarını birlikte belirlemeye yönelik görüşme ve bilgi alışverişi yapmamak. Şirket'i temsilen katılan dernek, meclis, oda, meslek birlikleri vb. toplantılar ile diğer özel veya mesleki toplantı ve görüşmelerde yukarıda belirtilen durumlara yol açabilecek veya bu şekilde nitelenebilecek her türlü görüşme ve işlemlerden kaçınmak.

3.8. Küresel Sorumluluk

3.8.1. Çevrenin Korunması

- Tüpraş'ın çevre politikasını geliştirmek ve etkin uygulanmasını sağlamak.

3.8.2. Küresel İlkeler Sözleşmesi

- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ile belirlenmiş ilkelere uygun olarak ülkemiz ve dünyamız yararına hareket etmek, çalışanlarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz ve yetkili servislerimiz ile kurumsal vatandaşlık örneği göstermek.

4. Çalışanların Uyması Gereken Etik Davranış Kuralları

"Tüpraş" adının profesyonellik, dürüstlük ve güvenile anılması devami ve daha ileri noktaya taşınması, tüm Tüpraş çalışanlarının birincil sorumluluğudur. Bu çerçevede, Tüpraş çalışanlarından beklenenler aşağıda sıralanmıştır:

- Yasalara daima uymak,
- Temel ahlaki ve insani değerler çerçevesinde görevlerini yerine getirmek,
- Tüm ilişkilerinde karşılıklı yarar sağlamak amacıyla hakkaniyetli, iyi niyetli ve anlayışlı davranmak,
- Her ne amaçla olursa olsun kişi ve kuruluşlardan hiçbir şekilde haksız kazanç sağlamamak, rüşvet almamak ve vermemek,
- Sürdürülen görevlerde, ilgili iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm politika, prensip ve uygulamalara uygun olarak hareket etmek,
- Açıkça yetkilendirilmedikçe şirketi taahhüt altında bırakacak bir davranışta, beyanda ya da yazışmada bulunmamak,
- Diğer çalışanları rahatsız edecek ve/veya zarara uğratacak davranışlarda bulunmamak, iş ahengini bozmamak,
- Şirketin bilgi ve bilgi sistemleri de dahil olmak üzere, tüm maddi ve gayri maddi varlıklarına şahsi malı gibi özen göstermek, bunları olası kayıp, zarar, yanlış kullanım, suistimal, hırsızlık ve sabotajlara karşı korumak,
- Şahsi çıkar ve/veya siyasi aktivite ve çıkar için mesai zamanını ve şirket kaynaklarını doğrudan ve dolaylı olarak kullanmamak.

4.1. Varlık ve Bilgi Yönetimi

4.1.1. Fikri Mülkiyet Hakları

- Yeni geliştirilen ürün, süreç ve yazılımların fikri mülkiyet haklarını teminat altına alabilmek için yasal olarak işlemlerin zamanında başlatılmasını ve tamamlanmasını sağlamak,
- Diğer firmalara ait patent, telif hakları, ticari sırlar, marka, bilgisayar programları ya da diğer fikri ve sınai mülkiyet haklarının -bilerek- yetkisiz kullanımından kaçınmak.

4.1.2. Bilgi Yönetimi

- Tüm yasal kayıtların sağlıklı bir şekilde tutulmasını sağlamak,
- Üçüncü şahıslardan gelen şirket için gizli kategorisine giren bilgi taleplerini, üst yönetim onayı olmadan cevaplamamak,
- Şirketin açıkladığı beyan ve sunduğu raporların gerçeğe uygun olması için gerekli titizliği göstermek.

4.1.3. Güvenlik ve Kriz Yönetimi

- Olası terör, doğal afet ve art niyetli girişimlere karşı şirket çalışanlarının, bilgi ve bilgi sistemlerinin, işletme sahaları ve idari binaların korunması için gerekli tedbirleri almak,
- Terör, doğal afet vb. olması durumunda oluşturulacak acil kriz yönetimi ile ilgili gerekli kriz planlamasını yapmak, bu yolla kriz anında minimum kayıpla işin sürekliliğini sağlamak,
- Şirket varlıklarının çalınmasını veya zarara uğramasını önlemek için her türlü tedbiri almak.

4.1.4. Gizlilik

- Tüpraş'a ait mali ve ticari sırların, rekabet gücünü zayıflatacak bilgilerin, çalışan haklarının ve bilgilerinin, iş ortaklarıyla olan anlaşmaların "gizlilik" çerçevesi içinde olduğu bilinci ile hareket etmek, bunların korunmasını ve gizliliğini sağlamak,
- İş gereği öğrenilen bilgileri ve haiz oldukları belgeleri, her ne amaçla olursa olsun kurum içi ve dışındaki yetkisiz kişi ve mercilerle paylaşmamak, spekülatif amaçlı (doğrudan veya dolaylı olarak) kullanmamak,
- Tüpraş, Tüpraş müşterileri ve Tüpraş'ın iş yaptığı diğer kişi ve şirketler ile ilgili kamuya açık olmayan bilgileri hiçbir şekilde öngörülen amaç dışında kullanmamak, gerekli izinleri almadan üçüncü şahıslar ile paylaşmamak.

4.2. Çıkar Çatışmasından Kaçınmak

Çıkar çatışması; çalışanların görevlerini tarafsız bir şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkileyebilecek ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına, ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili maddi veya herhangi bir şahsi çıkara sahip olmaları halini ifade eder.

4.2.1. Kendi veya Yakınları Lehine İşlem Yapmamak

- Unvan ve yetkiden faydalanarak, kendisi, yakınları veya üçüncü şahıslar lehine haksız menfaat sağlamamak,
- Yapılacak kişisel yatırımlarda, Tüpraş'la çıkar çatışması durumuna düşmemeye özen göstermek,
- Yapılacak kişisel yatırımların veya herhangi bir iş faaliyeti dışındaki uğraşların halihazırda devam eden Tüpraş'taki görevini yapmasına zaman ve dikkat verme açısından engel olmamasına özen göstermek ve ana görevlere odaklanmayı önleyen bu gibi durumların gerçekleşmesinden kaçınmak,
- Çalışan ile müşteri veya tedarikçi konumundaki şirkette aynı iş ile ilgili birinci derecede karar verme mevkiinde bulunan kişilerin birinci derece akraba olması durumunda üst amire bilgi vermek,
- Çalışanlar, var ise başka bir şirkette hisse sahibi olmaları veya yatırımlarına iştirak etmeleri durumu işe ilk girişleri sırasında bildirmek durumundadır. Bu konu adaylarla yapılacak iş görüşmelerinde özellikle sorgulanır. Çalışanlar bu durumlarında olabilecek değişiklikleri ve benzeri çıkar çatışması olarak algılanabilecek konuları bir üst seviye amirine bildirir ve bilgilendirme en az iki üst seviye amire kadar iletilir.
- Ticari ilişki içinde bulunan bir başka şirkette yakınlarının hisse veya maddi menfaat sahibi olmasının öğrenilmesi durumunda üst amirine bilgi vermek.

4.2.2. Temsil ve Davetlere Katılım

İş ilişkisi içerisinde bulunan veya bulunulma potansiyeli taşıyan kişi veya kurumların gerçekleştirdiği genel katılıma açık; konferans, resepsiyon, tanıtım etkinlikleri, seminerler vb. dışındaki, karar almada etkileyici olan veya öyle algılanabilecek sportif faaliyetler, yurt içi / dışı geziler, vb. davetlere katılım Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve ilgili birim müdürlerinin onayına tabidir.

4.2.3. İşten Ayrılanların Tüpraş ve Koç Topluluğu Şirketleri ile İş Yapması

Tüpraş'taki görevinden ayrıldıktan sonra kendisi bizzat şirket kurarak ya da bir şirkete ortak olarak Koç Topluluğu Şirketlerine satıcılık, yüklenicilik, danışmanlık, komisyonculuk, temsilcilik, bayilik veya benzeri şekillerle iş yapmak, olumsuz algılamalar oluşturabilecek dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husustur.

Böyle bir sürecin öncesi ya da sonrasında Şirket menfaatleri çerçevesinde hareket edilmesi, ahlaki ve etik kurallara riayet edilmesi, süreç öncesi ve sonrasında çıkar çatışmalarına izin verilmemesi gereklidir.

Bu durumdaki bir tedarikçi için ilgili yöneticinin, tedarikçinin daha önce çalışmış olduğu Topluluk Şirketi ile temasa geçerek uygunsuz bir durum olmadığına dair rapor hazırlayarak bir üst amirini bilgilendirmesi gereklidir.

Uygunsuz bir durum söz konusu ise ilgili şahısla ticari ilişki kurulmamalıdır. Başkan onayı gerektiren istisnai haller dışında olumsuz algılamaları önlemek üzere bu tür ticari ilişkilere çalışanın Topluluk'tan ayrılmasının üstünden 2 yıl geçmeden onay vermemek gereklidir.

4.2.4. İçerden Bilgi Ticareti (Insider Trading)

Tüpraş'a ve Koç Topluluğu'na ait her türlü gizli bilgiyi kullanarak veya üçüncü şahıslara vererek, borsalardan doğrudan veya dolaylı hisse alım satımı yapmak da dahil, herhangi bir ticari menfaat elde etmeye çalışmanın (insider trading) yasal bir suç olduğunu bilmek ve kesinlikle teşebbüs etmemek.

4.2.5. Şirket Dışı Çalışma Yasağı

Personel, çalışma saatleri dışında dahi olsa, iş sözleşmesiyle Şirket'te üstlendiği görev dışında hiçbir resmi veya özel kuruluştaki görev kabul edemez. Şirket'in faaliyet konusuna dahil olsun veya olmasın, herhangi bir ticari işle bizzat veya dolaylı meşgul olamaz.

Adli veya idari makamlar tarafından verilen hakemlik, arabuluculuk, bilirkişilik görevleri bu yasağın dışındadır. Yasayla kurulan kurullardaki ve sivil toplum kuruluşlarındaki şirket adına temsilcilik veya üyelik görevleri, Şirket Yönetimi'nin onayına bağlıdır.

Mesleğine veya uzmanlığına giren konularda personelin şirket dışındaki bir kurum veya kuruluştaki görev alması, Şirket İş Grubu Başkanı'nın yazılı onayına bağlıdır.

4.3. Yolsuzlukla Mücadele

Şirketimizde rüşvete veya herhangi bir tür yolsuzluğa sıfır tolerans gösterilmektedir. Yolsuzluk, hiçbir zaman işlerin yürümesi için bir araç olarak görülmemelidir. Tam tersine yolsuzluk, iyi giden işi bozar, şirketi ve tüm çalışanlarını tehlikeye sokar ve itibarımıza ölçülmesi imkansız zararlar verebilir. Hiçbir Tüpraş çalışanı ya da yöneticisi veya Tüpraş adına hareket eden üçüncü şahıslar, bir devlet memuruna, bir Kamu İktisadi Teşebbüsü temsilcisine ya da başka herhangi bir tüzel kişiliğin çalışanına, o kişinin kararlarını veya edimlerini Tüpraş'a haksız kazanç sağlama doğrultusunda etkilemek için rüşvet veya maddi değer taşıyan herhangi bir şeyi doğrudan veya dolaylı olarak vaat veya teklif edemez, veremez, verilmesine izin veremez. Benzer şekilde hiçbir Tüpraş çalışanının herhangi bir taraftan rüşvet talep etmesi, doğrudan ya da dolaylı şekilde alması kesinlikle yasaktır.

Tüpraş'ın tüm çalışanları ve yöneticileri tarafından okunması ve uygulanması gereken ayrı bir Yolsuzlukla Mücadele Politikası da yayımlamıştır.

4.3.1 Hediye Teklif Etmek ve Almak

Tüpraş çalışanlarının herhangi bir müşteri, tedarikçi, satıcı ve diğer üçüncü şahıslara hediye, temsil veya ağırlama gibi şeyler sunması genel olarak yasaktır. Bu kurala çok kısıtlı istisnalar bulunmaktadır ve bunlar Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nda belirtilmiştir. Tüpraş ile iş ilişkisi kurmak ya da sürdürmek isteyen özel ya da resmi kişi ve kuruluşlarla olan ilişkilerin yürütülmesinde;

- Ticari gelenek, örf ve adetlere uygun şekilde verilen ya da hatıra / promosyon niteliğindeki malzemeler dışında, bir usulsüzlüğün varlığı izlenimi yaratan, bağımlılık ilişkisine neden olabilecek ya da öyle algılanabilecek herhangi bir hediyeyi kabul ve teklif etmemek,
- Tedarikçilerden, müşterilerden, Topluluk Şirketleri'nden veya üçüncü şahıslardan uygunsuz olarak algılanabilecek hiçbir indirim ya da menfaat talep etmemek, üçüncü şahıslara teklif etmemek, teklif edildiğinde kabul etmemek esastır.

4.3.2 Devlet Memurlarına Hediye Vermek

Tüpraş, devlet memurlarına ve aile fertlerine hediye verilmesi konusunda çok katı kısıtlamalar uygulamaktadır. Devlet memurlarına ve aile fertlerine, maddi değeri 100 Euro'yu aşan hediye verilmesi, şirketin Uyum Yetkilisi'nin önceden yazılı izni olmaksızın kesinlikle yasaktır.

5. İşçi Sağlığı ve Güvenliği

- Tüpraş, işyerinde ve iş başında, işçi sağlığı ve iş güvenliğini tam anlamıyla sağlamayı hedeflemiştir. Çalışanlar bu amaçla konulan kural ve talimatlara uygun hareket ederler ve gerekli önlemleri alırlar.
- Çalışanlar, işyeri ve/veya işçiler bakımından tehlike arz eden veya yasa dışı nitelikteki hiçbir eşya ya da maddeyi işyerinde bulundurmuyacaklardır.
- Çalışanlar; geçerli bir doktor raporuna istinaden bulundurulanlar hariç, işyerinde uyuşturucu, bağımlılık yapıcı, akli ve fiziksel melekeleri kısıtlayıcı ya da ortadan kaldıracı maddeleri bulundurmuyacaklar, bu tür maddelerin etkisi altındayken iş yerinde ve iş kapsamında çalışma yapmayacaklardır.

6. Siyasi Faaliyet Yasağı

Tüpraş, siyasi partiler, politikacılar ya da siyasi adaylara bağlı yapmaz. Bu konularda işyerlerinin sınırları içerisinde gösteri, propaganda ve benzeri maksatlı faaliyetlere izin verilmez. Şirket kaynakları (araç, bilgisayar, e-posta gibi) siyasi amaçlı faaliyetlere tahsis edilemez (ayrıntılı bilgi için Tüpraş Yolsuzlukla Mücadele Politikası'na başvurun).

7. Etik Davranış Kuralları Uygulama Prensipleri

7.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü

Çalışanlar, Koç Topluluğu veya Tüpraş Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri'nin veya bir başka Tüpraş ya da Koç Topluluğu politikasının ya da Tüpraş'ın tabi olduğu yasa ve mevzuatın ihlal edildiğini öğrenir veya şüphelenirse bunu üst amirine (ilk yöneticisine) ya da duruma göre Uyum Yetkilisi'ne, Genel Müdür'e ve/veya bağlı bulunduğu Genel Müdür Yardımcısı'na ya da Rafineri Müdürü'ne iletmekle yükümlüdürler.

Kişinin, işyerindeki huzuru ya da ilişkilerini olumsuz yönde etkileyecek şekilde bildirim üçüncü şahıslara ifşa edilmesi kesinlikle önlenmelidir. Bildirim mekanizmasının şirket menfaati doğrultusunda olması gözetilmelidir. Bildirimde bulunanın, ihbar edilen hakkında dedikodu yapması veya kariyerini olumsuz etkilemeye çalışması gibi niyetlerden arınmış olması çok önemli bir husustur. Bu bakımdan ihbar ve soruşturma sürecinde gizlilik, objektiflik ve etik kurallara uyum son derece kritik bir konudur. Hem bildirimde bulunan hem de konuyla ilgili süreci yöneten kişilerin bu konuya azami önem ve dikkat göstermesi zorunludur.

Yalan ve/veya iftira niteliğinde kasıtlı bildirimler tespit edildiğinde etik kural ihlali olarak yorumlanır.

7.2. Tüpraş Etik Davranış Kurulu

Tüpraş'ın daimi Etik Kurulu, Etik Davranış Kuralları'nın ve Rüşvetle Mücadele Politikası'nın ihlaliyle ilgili ihbarları alır ve değerlendirir. Etik Davranış Kurulu, her sene Genel Kurul akabindeki Yönetim Kurulu görev dağılım sürecinde seçilir.

7.3. Tüpraş Etik Davranış Kurulu Çalışma İşleyişi

Olası çıkar çatışması veya ihbarlar mutlak suretle Etik Kurul üyelerinden birine yazılı olarak bildirilir. Kendisine bildirimde bulunan Etik Kurul Üyesi, konudan kurul üyelerini bilgilendirir. Kurul konu ile ilgili bir araştırma yapması için Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü çalışanlarını görevlendirir.

Yapılan araştırma ve inceleme sonuçları Etik Kurul üyelerinin katılımı ile yapılan toplantıda değerlendirilir. Alınacak aksiyonlar, tedbirler ve cezalar bu toplantıda kararlaştırılır.

Bir usulsüzlük veya ihbar değerlendirilirken Haziran 2004 tarih ve 271 sayılı Koç Topluluğu Prosedürü esas alınır.

Şirket Etik Davranış Kurulu tarafından değerlendirilen ve karara bağlanan konular Şirket Koç Holding Denetçisi vasıtasıyla Koç Holding Denetim Grubu'na bildirilir.

7.4. Disiplin Uygulaması

Etik Davranış Kural ihlalleri sonrasında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

- Eğer bilerek yapıldığı tespit edilen bir suistimal söz konusu ise işten çıkarma (iş kanununun ilgili maddeleri uyarınca) ve gerekli görülürse kanuni işlem başlatma, (Bilerek haksız menfaat sağlayan kişinin, geçmişte yaptığı faydalı işler alınan karar üzerinden kısmen veya tamamen bir af sebebi oluşturamaz.)
- Suistimal yoksa, tamamen dikkatsizlik veya bilgisizlikten doğan ihmal söz konusu ise olayın etkisine uygun sözlü veya yazılı uyarı yapma.

8. Tüpraş Etik Davranış Kuralları Tebligatı

...../...../..... tarihi "Tüpraş Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri'nin tüm maddelerini okuduğumu, anladığımı ve içeriğine uyacağımı kabul ettiğimi beyan ve taahhüt ederim.

Not: Çalışanın 4.2.1 maddesinin 3, 4 ve 5. fıkrasında yer alan durumlara ilgili (müşteri veya tedarikçi konumundaki şirkette aynı işle ilgili birinci derecede karar verme mevkiinde bulunan kişilerin birinci derecede akraba olması, başka bir şirkette hisse sahibi olmak vb.) bir bildirimde bulunması gerekli ise bu taahhütnamenin ekine konuyla ilgili çalışan tarafından hazırlanacak yazılı bir açıklama eklenir. Daha sonraki süreçte beyana tabi bir gelişme olması halinde çalışan bir üst amirini durumdan haberdar eder.

İmza :.....

Adı Soyadı :.....

Sicil No :.....

Tarih :.....

Yaşamın ve Üretimin Devamlılığı için

10'suz Olmaz! Tüpraş Temel Çalışma Kuralları

- **01** Her zaman işe uygun kişisel koruyucu donanımlarını kullanarak, geçerli çalışma izni ile çalış ve belirtilen kurallara uy!
- **02** Ekipmanlarda çalışırken her zaman enerji izolasyonunun, doğru etiketleme ve kilitlemenin yapıldığından emin ol, yapılmasını sağla!
- **03** Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı ortamda risk analizi ve gaz ölçümü yaparak çalışma izni al, belirlenmiş mahallerin dışında sigara içme, çakmak veya kibrit taşıma!
- **04** Kapalı alanlarda risk analizi, gaz ölçümü ve kurtarma planı yapılmadan, emin giriş izni almadan çalışma, çalıştırma!
- **05** Yüksekte çalışırken yaşam hattı ve emniyet kemeri kullan!
- **06** Yük kaldırma işlerinin, uygun iş makineleri ile, sertifikalı yetkin ekip tarafından yapıldığından emin ol. Son kontrolleri yapmadan çalışma, askıdaki yükün altında yürüme!
- **07** Kazı çalışmalarında yeraltındaki tehlikeleri belirle. Çökme, toprak kayması ve gaz birikmesi risklerini değerlendir, önlem al. İzin almadan çalışma, çalıştırma!
- **08** Personel, proses ve teknoloji değişim talepleri için uygun risk değerlendirme metodlarını ve değişiklik yönetimi standardını uygula!
- **09** Uykusuz, alkollü ve ilaç etkisinde iken araç ve ekipman kullanma, iş yerine gelme!
- **10** Rafineri sahalarında ve araç içinde telefonla konuşma, hız limitlerini aşma, hem ön hem arka koltukta emniyet kemerini tak!

